

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INTERVENȚIE ÎN ASISTENȚĂ SOCIALĂ.
EDITURA TRITONIC, BUCUREȘTI, 2024. DORU BUZDUCEA (COORD.)

Adrian Cristian TITORENCU

Sociologie Românească, 2025, vol. 23, Issue 1, pp. 145-149

<https://doi.org/10.33788/sr.23.1.9>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy
and
Romanian Sociology Association

***CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI
INTERVENȚIE ÎN ASISTENȚĂ SOCIALĂ.***
EDITURA TRITONIC, BUCUREȘTI, 2024.
DORU BUZDUCEA (COORD.)

Adrian Cristian TITORENCU¹

Abstract

The coordinator of the book is Doru Buzducea, university professor and at the same time, starting with 2024, director of the Doctoral School of Social Work, within the University of Bucharest. The work, consisting of 15 chapters, is based on a detailed analysis of the triad research – development – intervention in social work. Offering a modern perspective, it addresses a wide range of topics, bringing current topics in the field of social work to the general public and to the specialized public.

Keywords: research, development and intervention in social work.

Coordonatorul volumului este Doru Buzducea, profesor universitar și, în același timp, începând cu anul 2024, director al Școlii Doctorale de Asistență Socială, în cadrul Universității din București. Lucrarea, alcătuită din 15 capitole, are la bază o analiză detaliată a triadei *cercetare-dezvoltare-intervenție* în asistență socială. Oferind o perspectivă modernă, abordează o paletă largă de subiecte, aducând în discuție publicului larg, dar și celui de specialitate teme actuale în domeniul asistenței sociale.

În deschiderea volumului, Doru Buzducea aduce în prim plan cele mai semnificative momente istorice care au marcat sistemul de asistență socială în România, având o abordare holistică privind particularități de natură istorică, economică, legislativă, administrativă și politică. Studiul evocă momente-cheie în dezvoltarea protecției sociale precum: forme primare de asistență socială în epoca bizantină dezvoltate în preajma instituțiilor religioase, instituții, servicii și prestații în Evul Mediu, mecanisme de realizare a protecției sociale în timpul voievozilor sau domnitorilor, forme de beneficii sociale primare, sumarizând programele sociale de dimensiuni naționale menite să ajute dezvoltarea operei

¹ Școala Doctorală de Asistență Socială, Universitatea din București, București; Facultatea de Psihologie, Științe Comportamentale și Juridice, Universitatea „Andrei Șaguna”, Constanța. ROMÂNIA. E-mail: adrian-cristian.titorencu@s.unibuc.ro.

de asistență a sărăciei. Cu toate că cele mai multe inițiative (*spitalul azil, casa săracului, mănăstirile spital, cutia milei sau lada de milostivire*, așezăminte pentru protecția văduvelor și orfanilor) privind asistența socială au fost realizate într-o conlucrare stat-biserică, având în vedere aparatul administrativ de la acel moment, dezvoltarea serviciilor sociale s-a realizat prin alinierea la tendințele europene ale acelor vremuri.

Georgiana Cristina Rentea, conferențiar în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, abordează procesul de evoluție a asistenței sociale ca educație și profesie, de data aceasta la nivel internațional. Articolul prezintă o evoluție istorică a programelor de formare în asistență socială de pe *tânărul continent* precum cel de la New York din 1898, din Chicago începând cu 1901 sau Baltimore în 1915, sau de pe *bătrânul continent* precum cel din Olanda din 1899 și din România începând cu 1929. Autoarea susține că aceste momente-cheie au condus la trecerea de la suportul natural interpersonal și intercomunitar la un sistem consolidat de asistență socială cu personal de specialitate format la nivel universitar. De asemenea, în ceea ce privește factorii care au determinat alegerea asistenței sociale ca domeniu de studiu la nivel universitar, au fost identificați următorii: orientarea spre domeniul științelor sociale, dorința de a sprijini indivizi cu diverse nevoi, empatia sau propria experiență de viață.

Mihaela Popa, lector în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, prezintă tehnici și metode de comunicare cu persoanele dificile și *puterea cuvântului* în asistență socială. Asistentul social este ghidat în lucrarea de zi cu zi în ceea ce înseamnă relația sa profesională cu *persoanele dificile* sau care au un comportament catalogat drept inacceptabil. Profesionistul primește astfel un rețetar pentru lucrul cu persoanele catalogate drept agresive, atotștiutoare, tăcute, nehotărâte, critice, negativiste sau manipulative.

Anca Mihai, lector în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, însumează în articolul din volum toate *ingredientele* necesare pentru a avea o cercetare de succes. Autoarea aprofundează cel puțin trei elemente precum: gestionarea bibliografiei, proiectarea cercetării și raportarea datelor. Printre liniile generale pentru un demers academic de succes autoarea recomandă alegerea unei teme confortabile și de interes pentru autor, trasarea unui plan de cercetare care să coreleze scopul lucrării și instrumentul de cercetare, corelarea datelor colectate din teren cu literatura de specialitate, un schimb de idei constant cu echipa de coordonare și raportarea onestă a datelor și rezultatelor obținute.

Corina Ilinca, lector în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, ne demonstrează ce înseamnă o analiză a unei cercetări privind asistența socială în România folosind date din studiul SHARE din perioada pandemiei. Articolul este inteligent plasat în cadrul volumului, ca o continuare aplicată, *in extenso*, a ceea ce înseamnă analiza de date privind caracteristicile sociodemografice, abilitățile digitale, starea de sănătate, activitățile fizice sau

aspectele economice. Autoarea recomandă analiza de date pe categorii de interes, intersecțional, ca fiind necesară pentru implementarea de măsuri diverse în funcție de situații particulare în care se află clientul.

Emanuel Adrian Sârbu, directorul Școlii Doctorale de Studii Religioase și Interculturale, Universitatea din București, prezintă modelul Islandez de prevenire a consumului de substanțe care a reușit, în doar câțiva ani, să treacă de la țara cu cel mai ridicat consum la cel mai scăzut. Acest lucru a fost posibil doar prin implicarea membrilor comunității academice, a creatorilor de politici publice și a practicienilor în lucrul cu tinerii. Primul pas a fost acela de a identifica factorii de risc și a celor de protecție împotriva consumului de substanțe. Programele implementate au vizat atât schimbarea atitudinii tinerilor față de consum, cât și schimbarea reală a comportamentului, a stilului de viață, a mediului social, cu scopul de a diminua situațiile de risc care favorizează consumul de substanțe. Într-o manieră academică, dar prietenoasă, facil de parcurs, articolul aduce în discuție un mesaj universal valabil: necesitatea implicării fiecărei comunități în parte, a instituțiilor publice sau private, prin specialiștii locali, în soluționarea diferitelor dezechilibre sociale identificate fie că vorbim de copii și tineri, fie de adulți și vârstnici.

Alina Simona Hoară, asistent social, doctor în Sociologie al Universității din București și profesor învățământ primar în cadrul Liceului de Artă, Sibiu, aduce din experiența sa în lucrul cu copiii și prezintă aspecte despre asistența socială educațională precum deschiderea școlilor către copiii din comunitate și adaptarea la nevoile acestora prin aplicarea principiului incluziunii, a unui curriculum adaptat și flexibil, bazat pe o pedagogie a diversității. Articolul subliniază decalajele existente în învățământul românesc față de alte state, autoarea reiterând necesitatea implicării asistentului social în mediu școlar ca parte componentă de bază a serviciilor oferite în mediul educațional.

Rebeca Cojocaru, doctor în sociologie în cadrul Universității din București și editor-șef la Editura Tritonic, analizează în articolul său mesajul social transmis prin graffiti, făcând astfel o analiză a narațiunii grupurilor. Autoarea examinează raportul dintre identitate și putere, între individ și participarea la modelarea spațiului public, descifrând elemente precum nesupunerea civică, guerilla marketing și simbolismul mesajului social stradal.

Roxana Magdalena Necula, doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, transferă analiza grupului comunitar din stradă în interiorul grupului primar: familia, și abordează prejudecățile sociale într-un context al agresiunii. Articolul urmărește relația dintre prejudecățile sociale și procesul de empowerment al femeilor victime ale violenței în familie, explorând elemente precum: prejudecata socială în contextul violenței în familie, statutul de victimă și raportul dintre prejudecăți și valori sociale. Autoarea cheamă specialistul asistent social, la o intervenție sistematică, bazată pe empowerment, prin măsuri reparatorii, având ca scop principal restabilirea autonomiei persoanei care raportează abuzul.

Ionuț Costin Militaru, doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, păstrează discursul academic în zona grupului primar aflat în formare prin procesul de *adopție*. Autorul prezintă un *continuum* de evenimente și situații istorice care ne ajută să înțelegem adevărata dimensiune a procesului de adopție, din antichitate până în epoca modernă, cu o predilecție pentru spațiul românesc. Autorul realizează o analiză intersecțională, care ajută la înțelegerea unor fenomene precum discriminarea copilului abandonat, mobilul adopției și percepția socială asupra adopției.

Adela Gusan (Crăciun), doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, completează volumul de față cu o perspectivă actuală asupra feminismului, acea *voce puternică* în lupta pentru egalitate și acces necondiționat la drepturi, și direcția pe care o poate îmbrăca în acest moment având în vedere societatea modernă *incluzivă*, cu o abordare neutră asupra genului, care asigură deja într-o anumită manieră egalitatea de șanse. Autoarea aduce cu succes în atenția asistentului social posibilitatea lucrului cu astfel de persoane, *gender neutral*, care este nevoit să identifice resurse de sprijin sau bariere care pot împiedica reechilibrarea socială a acestui client, cu o particularitate aparte. Dacă într-un articol anterior se evoca empowermentul femeii ca victimă a agresiunii, ingeniozitatea volumului de față aduce în discuție fațete multiple ale unor dimensiuni noi în contextul profesional al asistentului social – feminismul postmodern.

Cristian Roșu, doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, continuă trendul articolelor din volumul de față privind provocările contemporane pentru domeniul asistenței sociale și explorează conceptul de sprijinire a persoanelor afectate de *sărăcia energetică*. Autorul raportează noul concept la nevoile energetice minimale și expune măsurile de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil, afectat de particularități precum cele privind venitul, vârsta, starea de sănătate sau gradul de izolare geografică.

Diana Narcisa Dănaș, doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, iese din cursul articolelor care priveau persoana în mediu și oferă o perspectivă bio-psiho-socială privind importanța ambianței familiale. Articolul explorează aspecte precum personalitatea și comportamentul uman, stadiile de dezvoltare și rolul familiei, importanța relației de atașament și stilurile de atașament; asistentul social este astfel racordat la o experiență profesională clinică în lucrul cu familiile cu copii.

Elena Mihaela Bujor, doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, rămâne în zona lucrului asistentului social privind relația părinte-copil, cu o particularitate asupra părintelui minor, și anume: strategii de prevenție și intervenție privind sarcina la adolescente. Acest articol pregătește finalul celor 15 subsecvențe ale volumului de față, incluzând aspecte cumulative generale privind stadii de dezvoltare, lipsa accesului la educație, programe și intervenții comunitare și aspecte specifice precum educația sexuală, metode de contracepție, maternitatea timpurie, maturitate sexuală sau comportament sexual riscant. Sumativ, misiunea

asistentului social este de a fi un liant pe sistemul axial: părinte-copilul părinte și nevoile identificate – suport social oferit.

Florentina Ferent, doctorand în asistență socială în cadrul Universității din București, încheie cu un articol care duce asistentul social către noi teritorii nedescoperite sau prea puțin explorate oferind o serie de bune practici privind *supervizarea*. Autoarea definește supervizarea profesională (reflexivă sau între colegi), de suport sau administrativă și cuantifică efectele lipsei acesteia. Sunt analizate și barierele care stau în procesul supervizării precum: timpul și volumul de muncă, dinamica relațiilor profesionist-client și inter-prefesioniști.

Prin intermediul unei abordări clare și structurate, cartea îmbogățește arealul de cunoștințe al asistentului social și crește gradul de profesionalizare a acestuia prin metodele și tehnicile prezentate în cadrul volumului.

Lucrarea *Cercetare, Dezvoltare și Intervenție în Asistență Socială* este o lectură esențială pentru asistenții sociali însumând atât evoluții istorice privind progresul unor elemente din cadrul sistemului de asistență socială, cât și noi perspective aflate în plin proces de dezvoltare.